

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

GOVERNMENT GAZETTE

STAATSKOERANT

VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

Registered at the Post Office as a Newspaper

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

VOL. 377

CAPE TOWN, 27 NOVEMBER 1996

No. 17609

KAAPSTAD, 27 NOVEMBER 1996

No. 1898.

27 November 1996

It is hereby notified that the President has assented to the following Act which is hereby published for general information:—

No. 99 of 1996: Demobilisation Act, 1996.

PRESIDENT'S OFFICE

KANTOOR VAN DIE PRESIDENT

No. 1898.

27 November 1996

Hierby word bekend gemaak dat die President sy goedkeuring geheg het aan die onderstaande Wet wat hierby ter algemene inligting gepubliseer word:—

No. 99 van 1996: Wet op Demobilisasie, 1996.

ACT

To provide for the demobilisation of some members of former non-statutory forces; in connection therewith to provide for a demobilisation gratuity; to determine the requirements for that gratuity; and to provide for related matters.

*(English text signed by the President.)
(Assented to 12 November 1996.)*

BE IT ENACTED by the Parliament of the Republic of South Africa as follows:—

PART 1

DEFINITIONS

Definitions

5

- 1. In this Act, unless the context otherwise indicates—
  - (i) “certified personnel register” means the certified personnel register referred to in section 224(2) of the Constitution; (iv)
  - (ii) “closing date”, for the purposes of section 6(1)(c), means the date 12 months after the date on which this Act comes into operation; (x) 10
  - (iii) “Committee” means the Demobilisation Committee, established by section 2; (vi)
  - (iv) “Constitution” means the Constitution of the Republic of South Africa, 1993 (Act No. 200 of 1993); (v)
  - (v) “demobilisation” means the disbanding of members of the former non-statutory forces who do not enter into agreements for temporary or permanent appointment with the South African Defence Force, as contemplated in section 236(8)(d) of the Constitution; (ii) 15
  - (vi) “Department” means the Department of Defence; (iii)
  - (vii) “dependant”, for the purposes of section 5, includes—
    - (a) any person in respect of whom the deceased was legally liable for maintenance at the time of his or her death;
    - (b) any child of the deceased born after his or her death;
    - (c) any surviving spouse of the deceased by virtue of a marriage or a union contracted in accordance with customary law or which is recognized as 20 a marriage in accordance with the tenets of a religion; (i)
  - (viii) “Minister” means the Minister of Defence; (vii)
  - (ix) “non-statutory forces” means the armed forces not established by any law and known or formerly known as the Azanian People’s Liberation Army and uMkhonto we Sizwe; (viii) 25
  - (x) “personnel list” means a list certified and submitted after the commencement of the Constitution, but before the adoption of the new constitutional text, as envisaged in section 73 of the Constitution, by a person duly authorised by the non-statutory force. (ix)

30

PART 2

35

DEMOBILISATION COMMITTEE

Establishment of demobilisation committee

- 2. (1) There is hereby established a demobilisation committee which is accountable to the Minister, and which consists of a Chairperson and no fewer than four other members.

WET

Om voorsiening te maak vir die demobilisasie van sommige lede van voormalige nie-statutêre magte; om in verband daarmee voorsiening te maak vir 'n demobilisasie-gratifikasie; die vereistes vir daardie gratifikasie te bepaal; en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

*(Engelse teks deur die President geteken.)
(Goedgekeur op 12 November 1996.)*

DAAR WORD BEPAAL deur die Parlement van die Republiek van Suid-Afrika, soos volg:—

DEEL 1

WOORDOMSKRYWINGS

5 Woordomskrywings

1. In hierdie Wet, tensy uit die samehang anders blyk, beteken—

- (i) "afhanklike", by die toepassing van artikel 5, ook—
  - (a) enige persoon ten opsigte van wie die oorledene ten tyde van sy of haar dood regtens vir onderhoud verantwoordelik was;
  - (b) enige kind van die oorledene wat na sy of haar dood gebore is;
  - (c) enige oorlewende gade van die oorledene uit hoofde van 'n huwelik of 'n verbintenis aangegaan ooreenkomstig gewoontereg of wat as 'n huwelik erken word ooreenkomstig die leerstellings van 'n godsdiens;
  - (vii)
- (ii) "demobilisasie" die ontslag van lede van die voormalige nie-statutêre magte wat nie ooreenkome vir tydelike of permanente aanstelling met die Suid-Afrikaanse Nasionale Weermag, soos beoog in artikel 236(8)(d) van die Grondwet, aangaan nie; (v)
- (iii) "Departement" die Departement van Verdediging; (vi)
- (iv) "gesertifiseerde personeelregister" die gesertifiseerde personeelregister vermeld in artikel 224(2) van die Grondwet; (i)
- (v) "Grondwet" die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993 (Wet No. 200 van 1993); (iv)
- (vi) "Komitee" die Demobilisasie-komitee, ingestel by artikel 2; (iii)
- (vii) "Minister" die Minister van Verdediging; (viii)
- (viii) "nie-statutêre magte" die gewapende magte wat nie by enige wet ingestel is nie en wat bekend staan of bekend gestaan het as die "Azanian People's Liberation Army" en "uMkhonto we Sizwe"; (ix)
- (ix) "personeellys" 'n lys wat na die inwerkingtreding van die Grondwet, maar voor die aanvaarding van die nuwe Grondwetlike teks, soos beoog in artikel 73 van die Grondwet, gesertifiseer en voorgelê word deur 'n persoon behoorlik deur die nie-statutêre magt gemagtig; (x)
- (x) "sluitingsdatum", by die toepassing van artikel 6(1)(c), die datum 12 maande na die datum waarop hierdie Wet in werking tree. (ii)

35

DEEL 2

DEMOBILISASIE-KOMITEE

Instelling van demobilisasie-komitee

2. (1) Daar word hierby 'n demobilisasie-komitee ingestel wat aan die Minister verantwoordelik is en wat bestaan uit 'n Voorsitter en minstens vier ander lede.

(2) The Chairperson and members shall be appointed by the Minister and shall be officials in the employment of the Department.

Duties and powers of Committee

- 3.** (1) The Committee shall—
- (a) consider applications submitted to it in terms of this Act; 5
  - (b) determine whether an applicant is eligible to benefit under the demobilisation programme in terms of sections 4 and 5;
  - (c) determine the benefit payable to each applicant;
  - (d) pay to an eligible applicant a demobilisation gratuity as provided for in the Schedule; 10
  - (e) determine the validity of the mandate of any person to act on behalf of the applicant referred to in section 6(2); and
  - (f) if it decides that an applicant is not eligible to benefit under the demobilisation programme—
    - (i) inform the applicant in writing of its decision, giving reasons therefor; 15 and
    - (ii) inform the applicant in writing of his or her right to appeal against the decision.
- (2) To enable it to perform its duties, the Committee shall have power—
- (a) if it finds it necessary, to conduct any investigation in relation to any 20 application lodged with it;
  - (b) to require any person to appear before it to give evidence or produce any document in or under his or her possession or control; and
  - (c) to conduct the activities which are necessary to carry out or exercise its duties and powers. 25
- (3) The Committee may at any time review its decision if new facts are placed before it.

PART 3

APPLICATION OF ACT

Parliamentary Oversight

30

4. The Joint Standing Committee of Parliament on Defence shall establish a multiparty subcommittee to oversee the administration and implementation of the demobilisation programme.

Right to be demobilised

- 5.** (1) Any former member of the non-statutory forces—
- (a) whose name and particulars appear in the certified personnel register or in a personnel list;
  - (b) who has not entered into an agreement for temporary or permanent employment with the South African National Defence Force as contemplated in section 236(8)(d) of the Constitution; and 40
  - (c) who no longer wishes to continue with a military career or does not satisfy the employment policies or the terms and conditions of service of the South African National Defence Force,

shall have the right, subject to the provisions of this Act, to be demobilised and to receive a demobilisation gratuity determined in the Schedule. 45

(2) The Minister may on good cause shown order the inclusion in the register or list referred to in subsection (1) the name of any former member of the non-statutory forces which was by reason of an administrative oversight or error or for any other reason not included in or was deleted from that register or list before the date contemplated in paragraph 3 of Annexure D to the Constitution of the Republic of South Africa, 1996. A name so included shall be deemed to have been included before the said date. 50

Exclusion of recipients of demobilisation gratuity from Permanent Force

- 6.** No person shall be appointed to any position in the permanent force component of

(2) Die Voorsitter en lede word aangestel deur die Minister en is beampetes in die diens van die Departement.

Pligte en bevoegdhede van Komitee

3. (1) Die Komitee moet—
- 5 (a) aansoek ingevolge hierdie Wet aan hom voorgelê, oorweeg;
  - (b) bepaal of 'n aansoeker geregtig is om voordeel te trek kragtens die demobilisasie-program ingevolge artikels 4 en 5;
  - (c) die voordeel bepaal wat aan elke aansoeker betaalbaar is;
  - (d) aan 'n geregtige aansoeker 'n demobilisasie-vordeel betaal soos in die Bylae bepaal;
  - (e) die geldigheid bepaal van die mandaat van enige persoon om ten behoeve van die aansoeker in artikel 6(2) vermeld, op te tree; en
  - (f) indien hy besluit dat 'n aansoeker nie geregtig is om voordeel te trek kragtens die demobilisasie-program nie—
- 15 (i) die aansoeker skriftelik verwittig van sy besluit, en redes daarvoor verstrek; en
- (ii) die aansoeker skriftelik verwittig van sy of haar reg om teen die besluit te appelleer.
- (2) Ten einde hom in staat te stel om sy pligte uit te voer, is die Komitee bevoeg—
- 20 (a) indien hy dit nodig vind, om enige ondersoek met betrekking tot 'n aansoek wat aan hom voorgelê is, in te stel;
  - (b) om enige persoon aan te sê om voor hom te verskyn om getuienis af te lê of om 'n dokument in of onder sy of haar besit of beheer, voor te lê; en
  - (c) die aktiwiteit te verrig wat nodig is ten einde sy pligte en bevoegdhede uit te voer of uit te oefen.
- 25 (3) Die Komitee kan te eniger tyd sy besluit hersien indien nuwe feite aan hom voorgelê word.

DEEL 3

TOEPASSING VAN WET

30 Parlementêre Toesig

4. Die Gesamentlike Parlementêre Komitee oor Verdediging moet 'n veelparty-subkomitee instel om toesig te hou oor die administrasie en implementering van die demobilisasie-program.

Reg om gedemobiliseer te word

- 35 5. (1) Enige voormalige lid van die nie-statutêre magte—
- (a) wie se naam en besonderhede verskyn in die gesertifiseerde personeelregister of in 'n personeellys;
  - (b) wat nie 'n ooreenkoms aangegaan het vir tydelike of permanente aanstelling in die Suid-Afrikaanse Nasionale Weermag soos beoog in artikel 236(8)(d) van die Grondwet nie; en
  - (c) wat nie meer begerig is om voort te gaan met 'n militêre loopbaan of wat nie voldoen aan die indiensnemingbeleid of die bedinge en diensvoorwaardes van die Suid-Afrikaanse Nasionale Weermag nie,
- 40 het, onderworpe aan die bepalings van hierdie Wet, die reg om gedemobiliseer te word en om 'n demobilisasie-grafifikasie bepaal in die Bylae te ontvang.
- (2) Die Minister kan by aanvoering van goeie gronde die insluiting in die register of lys in subartikel (1) vermeld, gelas van die naam van 'n voormalige lid van die nie-statutêre magte wat as gevolg van 'n administratiewe oorsig of fout of om enige ander rede voor die datum beoog in paragraaf 3 van Bylae D by die Grondwet van die 45 Republiek van Suid-Afrika, 1996, nie ingesluit is nie in, of weggelaat is uit, daardie register of lys. 'n Naam wat aldus ingesluit word, word geag voor gemelde datum ingesluit te wees.

Uitsluiting van ontvangers van demobilisasie-program van Staande Mag

6. Niemand mag in enige posisie in die staande mag-komponent van die Suid-

the South African National Defence Force if he or she has accepted a demobilisation gratuity.

Defendant's benefit

7. (1) Notwithstanding the provisions of any other law, a surviving defendant of any person who, but for his or her death, would have been eligible for demobilisation in terms of section 4, shall, subject to subsection (3), be entitled to receive the demobilisation gratuity to which that person would have been entitled, had he or she survived. 5

(2) For the purposes of this section, section 4(c) shall not apply in determining the eligibility of the deceased. 10

(3) The demobilisation gratuity referred to in subsection (1) shall, if the person referred to in that subsection—

- (a) is survived by a spouse, be paid to that spouse;
- (b) is survived by more than one spouse, be paid to those spouses in equal proportions;
- (c) is not survived by a spouse but by a defendant or defendants, be paid to that defendant, or those defendants in equal proportions.

(4) A defendant's benefit shall only be paid out after the closing date for the submission of applications. 15

Applications for benefits

20

8. (1) Any person wishing to apply for a benefit under the demobilisation programme shall—

- (a) complete an application in the form determined by the Committee;
- (b) have a commissioner of oaths certify on the form that the applicant swore or affirmed that the information in that form is true and correct; and
- (c) submit the application form to the Committee on or before the closing date. 25

(2) If a person who is eligible to a benefit under the demobilisation programme is unable to apply in person in terms of subsection (1) because of mental illness or any other disability, another person may submit the application on his or her behalf.

PART 4

30

APPEAL MECHANISMS

Right of appeal

9. (1) Any applicant who is dissatisfied with any decision of the Committee may appeal to the Minister by serving a written notice within 30 days after being informed of the Committee's decision. A copy of the notice of appeal shall be lodged with the Committee. 35

(2) Within 21 days after the service of the notice of appeal, the applicant shall submit to the Minister his or her written grounds of appeal.

Procedure on appeal

10. (1) After receiving the applicant's notice of appeal, the Committee shall, without delay, send to the Minister and the applicant a report of its findings. 40

(2) On receipt of the Committee's report, the Minister or any other person designated by the Minister shall inform the applicant in writing of the date on which the appeal is to be considered.

(3) The applicant or another person acting on his or her behalf shall be given an opportunity to make representations to the Minister or any other person designated by the Minister. 45

(4) After considering all the relevant information the Minister may—

Afrikaanse Nasionale Weermag aangestel word indien hy of sy 'n demobilisasie-gratifikasie aanvaar het nie.

Afhanklike se voordeel

7. (1) Ondanks die bepalings van enige ander wet, het 'n oorlewende afhanklike van 5 enige persoon wat ingevolge artikel 4 op demobilisasie geregtig sou gewees het indien hy of sy nie te sterwe gekom het nie, behoudens subartikel (3) die reg op die demobilisasie-gratifikasie waarop daardie persoon geregtig sou gewees het indien hy of sy oorleef het.

(2) By die toepassing van hierdie artikel is artikel 4(c) nie van toepassing by die 10 bepaling van die geregtigheid van die oorledene nie.

(3) Die demobilisasie-gratifikasie in subartikel (1) bedoel, word, indien die persoon in daardie subartikel bedoel—

- (a) oorleef word deur 'n gade, aan daardie gade betaal; of
- (b) oorleef word deur meer as een gade, in gelyke dele aan daardie gades betaal; 15 of
- (c) nie oorleef word deur 'n gade nie, maar deur 'n afhanklike of afhanklikes, aan daardie afhanklike, of aan daardie afhanklikes in gelyke dele, betaal.

(4) 'n Afhanklike se voordeel mag slegs na die sluitingsdatum vir die voorlegging van aansoeke uitbetaal word.

20 Aansoeke om voordele

8. (1) Enige persoon wat om 'n voordeel kragtens die demobilisasieprogram aansoek wil doen, moet—

- (a) 'n aansoek in die vorm deur die Komitee bepaal, voltooi;
- (b) deur 'n kommissaris van ede op die vorm laat sertifiseer dat die aansoeker 'n 25 eed afgelê of bevestig het dat die inligting in daardie vorm waar en korrek is; en
- (c) op of voor die sluitingsdatum die aansoekvorm aan die Komitee voorlê.

(2) Indien 'n persoon wat op 'n voordeel kragtens die demobilisasieprogram geregtig is, weens geestesongesteldheid of enige ander ongeskiktheid nie in staat is om 30 persoonlik ingevolge subartikel (1) aansoek te doen nie, kan 'n ander persoon die aansoek ten behoeve van hom of haar voorlê.

DEEL 4

APPÈLMECHANISMES

Reg op appèl

35 9. (1) Enige aansoeker wat ontevrede is oor enige besluit van die Komitee kan by die Minister appèl aanteken deur 'n skriftelike kennisgewing te beteken binne 30 dae nadat hy of sy van die Komitee se besluit verwittig is. 'n Afskrif van die kennisgewing van appèl moet by die Komitee ingediend word.

(2) Binne 21 dae na die betekening van die kennisgewing van appèl, moet die 40 aansoeker sy of haar gronde van appèl skriftelik aan die Minister voorlê.

Appèlprosedure

10. (1) Nadat die Komitee die aansoeker se kennisgewing van appèl ontvang het, moet hy sonder versuim aan die Minister en die aansoeker 'n verslag oor sy bevindinge stuur.

45 (2) By ontvangs van die Komitee se verslag moet die Minister, of enige persoon deur die Minister aangewys, die aansoeker skriftelik verwittig van die datum waarop die appèl oorweeg gaan word.

(3) Die aansoeker of 'n ander persoon wat ten behoeve van hom of haar optree moet 'n geleentheid gebied word om vertoë tot die Minister, of enige ander persoon deur die 50 Minister aangewys, te rig.

(4) Na oorweging van al die tersaaklike inligting kan die Minister—

- (a) confirm, vary or withdraw the decision of the Committee;
  - (b) refer the matter back to the Committee for further consideration together with such instructions as are necessary to enable the Committee to deal with the application; or
  - (c) make such findings as he or she may deem necessary.
- (5) The applicant and the Committee shall be informed in writing of the Minister's decision.
- (6) The decision of the Minister shall be final.

5

PART 5***COMMUNICATIONS RELATING TO DEMOBILISATION***

10

Duty of Committee to inform

- 11.** The Committee shall take all necessary steps in order to inform the public as to—
- (a) the existence of the programme;
  - (b) the establishment of the Committee;
  - (c) the grounds for eligibility;
  - (d) the closing date for the submission of applications; and
  - (e) any other matter that may assist applicants in understanding the demobilisation programme and procedural matters relating thereto.

15

PART 6***MISCELLANEOUS***

20

Tax liability

- 12.** The provisions of section 10(1)(x)(iv) of the Income Tax Act, 1962 (Act No. 58 of 1962), shall apply to a benefit paid in terms of this Act.

Support mechanisms

- 13.** The Department shall provide the Committee with logistical, technical and administrative support.

Indemnity

- 14.** No act or omission of the Minister or the Committee in terms of this Act shall render the Minister or the Committee liable in respect of anything arising from such act or omission, unless that act or omission was in bad faith or constituted gross negligence.

30

Retrospectivity

- 15.** All demobilisation gratuities that have been paid before the commencement of this Act and which could have been paid in terms of this Act, shall be deemed to have been paid in terms of this Act.

Short title and commencement

35

- 16.** This Act shall be called the Demobilisation Act, 1996, and shall come into operation on a date fixed by the President by proclamation in the *Gazette*.

- (a) die besluit van die Komitee bevestig, wysig of intrek;
- (b) die aangeleentheid na die Komitee vir verdere oorweging terugverwys, tesame met die opdragte wat nodig is om die Komitee in staat te stel om met die aansoek te handel; of
- 5 (c) die bevindinge doen wat hy of sy nodig ag.
- (5) Die aansoeker en die Komitee moet skriftelik van die Minister se besluit verwittig word.
- (6) Die besluit van die Minister is afdoende.

DEEL 5

KOMMUNIKASIE BETREFFENDE DEMOBILISASIE

Plig van Komitee om in te lig

- 10 **11.** Die Komitee moet alle nodige stappe doen ten einde die publiek in te lig aangaande—
- (a) die bestaan van die program;
- 15 (b) die instelling van die Komitee;
- (c) die gronde vir geregtigheid;
- (d) die sluitingsdatum vir die voorlegging van aansoeke; en
- (e) enige ander aangeleentheid wat aansoekers kan help om die demobilisieprogram en die prosedureaangeleenthede met betrekking daartoe te verstaan.

DEEL 6

DIVERSE AANGELEENTHEDE

Belastingaanspreeklikheid

12. Die bepalings van artikel 10(1)(x)(iv) van die Inkomstebelastingwet, 1962 (Wet 25 No. 58 van 1962), is op 'n voordeel ingevolge hierdie Wet betaal, van toepassing.

Ondersteuningsmeganismes

13. Die Departement moet logistiese, tegniese en administratiewe ondersteuning aan die Komitee voorsien.

Vrywaring

- 30 **14.** Geen handeling of versuim van die Minister of die Komitee ingevolge hierdie Wet stel die Minister of die Komitee aanspreeklik ten opsigte van enigets wat uit sodanige handeling of versuim voortvloeи nie, tensy daardie handeling of versuim te kwader trou was of growwe nataligheid uitgemaak het.

Terugwerkendheid

- 35 **15.** Alle demobilisasiegratifikasies wat voor die inwerkingtreding van hierdie Wet betaal is en wat ingevolge hierdie Wet betaal sou kon word, word geag ingevolge hierdie Wet betaal te wees.

Kort titel en inwerkingtreding

16. Hierdie Wet heet die Wet op Demobilisasie, 1996, en tree in werking op 'n datum 40 deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal.

SCHEDULE**GRATUITIES PAYABLE TO MEMBERS OF NON-STATUTORY
FORCES ON DEMOBILISATION**

GROUP	REGISTERED WITH NON-STATUTORY FORCE	AMOUNT
A	On or between 1 January 1961—31 December 1972	R42 058
B	On or between 1 January 1973—31 December 1976	R34 313
C	On or between 1 January 1977—31 December 1982	R28 721
D	On or between 1 January 1983—31 December 1989	R20 201
E	On or between 1 January 1990—26 April 1994	R12 734

BYLAE**GRATIFIKASIES BETAALBAAR AAN LEDE VAN NIE-STATUTÊRE MAGTE BY DEMOBILISASIE**

GROEP	GEREGISTREER BY NIE-STATUTÊRE MAG	BEDRAG
A	Op of tussen 1 Januarie 1961—31 Desember 1972	R42 058
B	Op of tussen 1 Januarie 1973—31 Desember 1976	R34 313
C	Op of tussen 1 Januarie 1977—31 Desember 1982	R28 721
D	Op of tussen 1 Januarie 1983—31 Desember 1989	R20 201
E	Op of tussen 1 Januarie 1990—26 April 1994	R12 734

